

॥ ५० ॥ व्यायम्यश्रमंकृत्वा ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ जलस्य अंतं अवसानं आक्रामत् शरीराभोगेन नागानाक्रांतवान् ॥ ५५ ॥ ततस्तैर्भारस्विनैरदश्यत दष्टः ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥

क्रीडावसाने ते सर्वे शुचिवस्त्राः खलंकृताः ॥ दिवसांते परिश्रान्ता विल्लत्य च कुरुद्वहाः ॥ ५० ॥ विहारावसयेष्वेव वीरावासमरोचयन् ॥ खिन्नस्तुबलवान् भीमो व्यायम्याभ्यधिकं तदा ॥ ५१ ॥ वाहयित्वा कुमारान् स्तान् जलक्रीडागतांस्तदा ॥ प्रमाणकोट्यां वासार्थी सुष्वापावाप्यतस्थलं ॥ ५२ ॥ शीतं वातं समासाद्य श्रां तोमदविमोहितः ॥ विषेण च परीतां गोनिश्चेषः पांडुनंदनः ॥ ५३ ॥ ततो बलध्वालतापाशैर्भीमं दुर्योधनः स्वयं ॥ मृतकल्पं तदा वीरं स्थलाज्जलमपातयत् ॥ ५४ ॥ सनिःसंज्ञो जलस्यांतमथ वै पांडवो विशत् ॥ आक्रामन्नागभवेन तदानागकुमारकान् ॥ ५५ ॥ ततः समेत्य बहुभिस्तदानागैर्महाविषैः ॥ अदश्यत भृशं भीमो महादंष्ट्रैर्विषोल्बणैः ॥ ५६ ॥ ततोऽस्य दश्यमानस्य तद्विषं कालकूटकं ॥ हतं सर्पविषेणैव स्थावरं जंगमेन तु ॥ ५७ ॥ दंष्ट्राश्च दंष्ट्रिणां तेषां मर्मस्वपि निपातिताः ॥ त्वचं नैवास्य विभिदुः सारत्वात् पृथुवक्षसः ॥ ५८ ॥ ततः प्रबुद्धः कौंतेयः सर्वसंछिद्यबंधनं ॥ पोथयामास तान्सर्वान् केचिद्भीताः प्रदुद्रुवुः ॥ ५९ ॥ हतावशेषा भी मेन सर्वे वासुकिमभ्ययुः ॥ ऊचुश्च सर्पराजानं वासुकिं वासवोपमं ॥ ६० ॥ अयं नरो वै नागैर्द्रव्यप्सु बल्व्या प्रवेशितः ॥ यथा च नो मतिर्वीरविषपीतो भविष्यति ॥ ६१ ॥ निश्चेष्टोऽस्माननुप्राप्तः स च दष्टोऽन्वबुध्यत ॥ स संज्ञश्चापि संवृत्तश्छित्त्वा बंधनमाशुनः ॥ ६२ ॥ पोथयंतं महाबाहुं त्वं वै तं ज्ञातुमर्हसि ॥ ततो वासुकिर भ्येत्य नागैरनुगतस्तदा ॥ ६३ ॥ पश्यति स्म महाबाहुं भीमं भीमपराक्रमं ॥ आर्यकेण च दष्टः स पृथाया आर्यकेण च ॥ ६४ ॥ तदा दौहित्रदौहित्रः परिष्वक्तः सुपीडि तं ॥ सुप्रीतश्चाभवत्तस्य वासुकिः समहायशाः ॥ ६५ ॥ अब्रवीत्तं च नागैर्द्रः किमस्य क्रियतां प्रियं ॥ धनौघोरत्ननिचयो वसुचास्य प्रदीयतां ॥ ६६ ॥ एवमुक्तस्त दानागो वासुकिं प्रत्यभाषत ॥ यदि नागैर्द्रतुष्टोऽसि किमस्य धनसंचयैः ॥ ६७ ॥ रसं पिबेत्कुमारो यं त्वयि प्रीते महाबलः ॥ बलं नागसहस्रस्य यस्मिन्कुण्डे प्रतिष्ठि तं ॥ ६८ ॥ यावत्पिबति बालो यं तावदस्मै प्रदीयतां ॥ एवमस्त्विति तं नागं वासुकिः प्रत्यभाषत ॥ ६९ ॥ ततो भीमस्तदानागैः कृतस्वस्य यनः शुचिः ॥ प्राङ्मु खश्चोपविष्टश्च रसं पिबति पांडवः ॥ ७० ॥ एकोऽष्टासात्ततः कुण्डं पिबति स्म महाबलः ॥ एवमष्टौ सकुण्डानित्यपि बत्पांडुनंदनः ॥ ७१ ॥

॥ ६० ॥ विषपीतः पीतविषः ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ आर्यकेण नागराजेन पृथाया आर्यकेण मातामहेन कुंतिभोजद्वारायं संबंध इति गम्यते ॥ ६४ ॥ दौहित्रदौहित्र इति तु आर्यकनागस्य दौहित्रः शूरस्तदौहित्रो भीम इत्यविरुद्धमेतत् अन्येतु शूरमातामह एवोपचारात् कुंतीमातामहोपीत्याहुः ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥